

УДК 796.06

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ ЯК ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Ольга Хаусі, Валерій Хацько

*Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара (Україна)*

Суспільство в усі часи не було байдужим до життєвого потенціалу молодого покоління. Здоров'я нації завжди пов'язували зі здоров'ям дітей та підлітків, тому і в Україні гармонійний розвиток, здоров'я молоді є серед пріоритетів державної політики.

Ще наприкінці 80-х років ХХ століття інтенсивно розвивалася матеріально-технічна і спортивна база загальноосвітніх та дитячо-юнацьких спортивних шкіл, контролювали їхнє забезпечення спортивним інвентарем та обладнанням згідно з нормативними вимогами, будували спортивні майданчики біля житлових будинків та в місцях масового відпочинку і оздоровлення дітей, а перед ученими поставало завдання науково обґрунтувати інтенсифікацію навчально-виховного процесу [2].

Фізична культура – це частина загальної культури суспільства, сукупність духовних і матеріальних цінностей, способів їх набуття та використання для оздоровлення людей та розвитку їхніх фізичних якостей засобами рухової активності [2].

Фізична культура є важливим засобом гармонійного розвитку людини, формування основних систем і вдосконалення функціональних можливостей організму. Вона також є головним чинником фізичного здоров'я людини. Недостатність рухової активності населення стримує формування здорового способу життя, від якого на 60 % залежить стан здоров'я людини. Роль медицини у цьому – лише 8–10 %. Ігнорування цього факту призводить до відомих демографічних проблем та зростання захворюваності населення [1].

Медико-соціальна обстановка, що склалася сьогодні в Україні, не може не позначитися на такій біологічно і соціально значущій функції організму, як фізична працездатність. Дослідження останніх років довели, що фізична працездатність є інтегральним показником здоров'я дітей і підлітків, але цей аспект проблеми у спеціальній літературі висвітлено недостатньо. Водночас знання закономірностей розвитку дітей шкільного віку в нинішніх умовах вимагає першочергової уваги, оскільки дитячий організм дуже чутливий до несприятливих факторів зовнішнього середовища.

За цих обставин не можна не брати до уваги той факт, що фізичному здоров'ю людини дедалі більше шкодить природне довкілля. Передусім, йдеться про радіаційне забруднення. Окрім цього, негативний вплив на фізичне здоров'я людини чинить шкідлива дія забрудненого повітря, ґрунтів, води, неякісне і неповноцінне харчування тощо.

До негативних чинників довкілля додаються негативні соціальні аспекти (алкоголізм, наркоманія, різноманітні захворювання, малокалорійне харчування, незадовільні побутові умови та інше), які врешті-решт впливають на загальну демографічну ситуацію і загрожують гуманітарній безпеці України [2].

Загострення екологічного становища, вади соціального захисту, проблеми охорони здоров'я та низький рівень фізичної культури населення зумовлюють напружену демографічну ситуацію в країні. Показники смертності від хвороб системи кровообігу в українців, на жаль, одні з найвищих в Європі.

Отже, з огляду на практичний досвід розвинутих країн світу, українське суспільство має створити оптимальні умови для поєднання усіх чинників різних компонентів фізичного, психічного, духовного й соціального здоров'я, що сприятиме до соціальному, біологічному та психічному благополуччю населення.

Саме в цьому напрямі незамінною є роль фізичної культури і спорту. Для позитивного ефекту впровадження їх у повсякденний побут необхідно визначити державну стратегію формування здорового способу життя, здійснюючи постійний соціальний моніторинг та маркетинг, тобто додати спеціальні дослідження, на підставі яких встановити специфічні потреби населення [1, 2].

Однією з головних умов позитивного розв'язання цих проблем є формування і реалізація державної політики у сфері фізичної культури і спорту, підтримання її на рівні органів місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування, промислових і фінансових структур, засобів масової інформації тощо [2].

Для виконання поставлених завдань необхідно запровадити різноманітні програми територіальних громад за участю громадських організацій, що спрямовані на формування здорового способу життя, проводити активну державну та громадську роботу, спрямовану на зміцнення цінностей здорового способу життя нації, підвищити рівень обізнаності різних верств суспільства щодо проблем здоров'я та пропаганди здорового способу життя як загальнонаціональної цінності.

Список використаних джерел

1. Рабей Н. Р. Стан та проблеми розвитку фізичної культури та спорту серед молоді України [Електронний ресурс] / Рабей Н. Р. – URL: <http://www.molodyvcheny.in.ua/files/conf/sport/02dec2014/59.pdf> (дата звернення: 18.04.2019).
2. Мазурашу Г. Г. Особливості і перспективи розвитку системи управління сферою фізичної культури і спорту [Електронний ресурс] / Мазурашу Г. Г. – URL: <http://sportbuk.com/2011/03/osoblyvosti-i-perspektyvu-rozvytku-systemy-upravlinnya-sferoyu-fizychnoji-kultury-i-sportu> (дата звернення: 18.04.2019).